

Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar;

beslutade den 6 oktober 2011.

Finansinspektionen föreskriver¹ med stöd av 32 § 6, 10, 11, 16, 18, 19, 20, 25 och 46 förordningen (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar, 5 kap. 2 § 4 förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse samt 6 kap. 1 § 9 förordningen (2007:572) om värdepappersmarknaden i fråga om Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar

dels att 49 kap. 13 § ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 12 kap. 12 §, 59 kap. 3, 14, 15 och 17 §§ ska utgå,
dels att nuvarande 59 kap. 3, 4, 11–17 §§ och 60 kap. 30–42 §§ ska betecknas 59 kap. 4, 6, 28–34 §§, 60 kap. 33–40, 30 och 41–44 §§,

dels att rubrikerna närmast före 59 kap. 16 §, 60 kap. 40 och 41 §§ ska sättas närmast före 59 kap. 33 §, 60 kap. 42 och 43 §§,

dels att nya 60 kap. 30 och 33–42 §§ ska ha följande lydelse,

dels att 2 kap. 1 §, 4 kap. 6 §, 7 kap. 8 §, 9 kap. 10 §, 10 kap. 1 §, 12 kap. 4, 5, 7 och 9–12 §§, 13 kap. 19, 37, 41, 42, 64 och 79 §§, 20 kap. 2 §, 21 kap. 1 och 2 §§, 48 kap. 2 §, 49 kap. 2, 10–12 och 14 §§, 59 kap. 1–17 §§, 60 kap. 31, 32 §§, bilaga 2 samt att rubrikerna närmast före 12 kap. 10 §, 59 kap. 2, 4, 5 och 11 §§ samt 60 kap. 41 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 59 kap. och rubriken till underavsnitt L4 närmast före 59 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det i föreskrifterna ska införas 27 nya paragrafer, 7 kap. 1 a §, 13 kap. 41 a–41 d §§, 14 kap. 2 §, 20 kap. 2 a §, 48 kap. 2 a §, 59 kap. 18–34 §§, 60 kap. 43 och 44 § samt 16 nya rubriker närmast före 59 kap. 6, 7, 8, 10, 13, 20–24, 28, 31, 32, 34 §§, 60 kap. 30 och 33 §§ av följande lydelse,

2 kap.

1 § Termer och beteckningar som används i dessa föreskrifter och allmänna råd har samma betydelse som i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar och i förordningen (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar, om inte något annat anges. Därutöver ska termer och beteckningar ha följande betydelse:

Basis risk: risken att två referenspriser, t.ex. tremånaders STIBOR och tremånaders statsskuldväxelränta, utvecklas olika. Ofta är risken att säkringen av

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG vad gäller kapitalkrav för handelslager, värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av ersättningspolitik (EUT L 329, 14.12.2010, s. 3–35, Celex 32010L0076).

prisrisken i en tillgång, t.ex. i en tremånaders statsskuldväxel, görs med ett instrument med en annan räntebas, som tremånaders STIBOR, och att de två räntebaserna utvecklas olika vilket medför att säkringen inte fungerar fullt ut.

Betalningsben: betalningsdelen i en transaktion med derivatkontrakt som innebär ett utbyte av ett finansiellt instrument mot betalning, med undantag för optioner eller andra liknande instrument. Transaktioner där utbytet består av betalning mot betalning ska anses ha två betalningsben. Ett betalningsben består av de avtalade bruttobetalningarna, inklusive transaktionens nominella belopp.

Clearingorganisation: detsamma som i 1 kap. 5 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Ensidig kreditvärdighetsjustering: en kreditvärdighetsjustering som endast tar hänsyn till marknadsvärdet av motpartens kreditrisk för institutet.

Exponeringsbelopp: det värde som en exponering ska ha enligt antingen 15 kap. eller 40 kap. beroende på om schablonmetoden eller IRK-metoden används. Exponeringsbeloppet för stora exponeringar bestäms enligt 34–35 kap.

Exponeringsfördelning: den prognostiserade sannolikhetsfördelningen av nettomarknadsvärdena som uppkommer om de prognostiserade negativa nettomarknadsvärdena sätts till noll i marknadsvärdesfördelningen.

Finansiell företagsgrupp: utöver vad som anges i 9 kap. 1 § kapitaltäckningslagen avses även vad som anges i 9 kap. 2 § första stycket 1–2 a samma lag.

Fond: en investeringsfond enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder, eller utländsk motsvarighet.

Förlust givet fallissemang (loss given default, LGD): den andel av exponeringsbeloppet som institutet förlorar vid händelse av fallissemang. LGD uttrycks i procent.

Grupp av kunder med inbördes anknytning: det begrepp som anges i 7 kap. 4 § kapitaltäckningslagen.

Kapitaltäckningsförordningen: förordningen (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

Kapitaltäckningslagen: lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Kapitalmarknadsrelaterad transaktion: ett kontrakt som ger institutet rätt att regelbundet få marginalsäkerhet för en eventuell nettofordran.

K_{irk} : 8 % av de riskvägda exponeringsbeloppen som skulle ha beräknats för de värdepapperiserade exponeringarna enligt underavsnitt L1 om de inte hade värdepapperiserats plus de förväntade förluster som hänger samman med dessa exponeringar.

K_{irk} : kvoten mellan K_{irk} och summan av exponeringsbeloppen av de exponeringar som har värdepapperiserats. K_{irk} uttrycks i decimalform.

Konverteringsfaktor: den andel av ett åtagande utanför balansräkningen, som är utnyttjad vid tidpunkten för ett eventuellt framtida fallissemang. Konverteringsfaktorn uttrycks i procent.

Kontantliknande instrument: av institutet emitterat löpande innehavarskuldebrev med en ursprunglig löptid på högst ett år.

Korrelationsrisk: risken för förlust på grund av skillnader mellan antagen korrelation och den verkliga korrelationen mellan två tillgångar, mellan två finansiella instrument eller mellan två marknader.

Kort position: en position vars värde minskar när instrumentets eller den underliggande tillgångens värde ökar. Med kort position avses även en position som ger eller kan ge ett institut en rätt eller en skyldighet att leverera en tillgång.

Förvärvade säljoptioner och utställda köpoptioner betraktas som en kort position.

Kreditförstärkning: en avtalsmässig överenskommelse vars syfte är att förbättra kreditkvaliteten hos en position i en värdepapperisering i förhållande till om ingen förstärkning hade tillhandahållits. Detta inkluderar den förstärkning som ges genom lägre prioriterade trancher i värdepapperiseringen och andra former av kreditriskskydd.

Kreditkvalitetssteg: stegen i de skalor Finansinspektionen använder för att enligt 4 kap. 13 § kapitaltäckningslagen dela in de kreditvärderingar som ges av godkända kreditvärderingsföretag i klasser som motsvarar olika kreditkvalitet. Det finns olika sådana skalor, beroende på användningsområdet för kreditvärderingarna.

Kreditmigrationshändelser: en ned- eller uppgradering av en låntagare i ett internt kreditvärderingssystem eller en ned- eller uppgradering av en kreditvärdering från ett externt kreditvärderingsföretag.

Kreditvärdighetsjustering: en justering från marknadens mittpris på en portfölj med transaktioner med en motpart. Justeringen ger uttryck för marknadsvärdet för den aktuella kreditrisken, och den kan avse marknadsvärdet för motpartens kreditrisk eller marknadsvärdet för kreditrisken för både institutet och motparten.

Likviditetsfacilitet: en position i en värdepapperisering till följd av ett avtal om att tillhandahålla finansiering för att säkerställa att betalningsströmmarna når investerarna i rätt tid.

Lång position: en position vars värde ökar när instrumentets eller den underliggande tillgångens värde ökar. Med lång position avses även en position som ger eller kan ge ett institut en rätt eller skyldighet att förvärva en tillgång.

Förvärvade köpoptioner och utställda säljoptioner betraktas som en lång position.

Marginalavtal: ett avtal mellan två parter som innebär att den ena parten ska ställa säkerhet till den andra parten när den sistnämndes exponering gentemot den första parten överstiger en viss i avtalet angiven nivå, och vice versa.

Marginalavtalets tröskelvärde: det högsta värde som exponeringen får uppgå till innan en part enligt marginalavtalet har rätt att begära att den andra parten ställer säkerheter.

Marginallån: en transaktion på kapitalmarknaden som innebär att ett institut beviljar kredit i samband med köp eller försäljning av värdepapper och där motparten ställer säkerhet för krediten.

Marginalriskperiod: perioden från den senaste utväxlingen av säkerheter för en nettningsmängd av transaktioner med en fallerad motpart fram till dess att denna motpart har slutavräknats och den marknadsrisk som uppstått har säkrats på nytt.

Marknadsrisk: ränte-, aktiekurs-, råvarupris- och valutakursrisker.

Marknadsvärdesfördelning: den prognostiserade sannolikhetsfördelningen av nettomarknadsvärdena för transaktioner inom en nettningsmängd vid en framtida tidpunkt (prognoshorisonten).

Maximal exponering: en hög percentil av exponeringsfördelningen vid en tidpunkt innan löptiden gått ut för den transaktion inom en nettningsmängd som har den längsta löptiden.

Mellanliggande värdepapperiseringspositioner (mezzanine-trancher):

de positioner i en värdepapperisering som ges en lägre riskvikt än 1 250 procent och som samtidigt är lägre prioriterade än den högst prioriterade positionen i värdepapperiseringen och även lägre prioriterade än varje position i värdepapperiseringen som uppfyller kraven för

1. kreditkvalitetssteg 1 när schablonmetoden tillämpas enligt underavsnitt G2, eller
2. kreditkvalitetssteg 1 eller 2 när IRK-metoden tillämpas enligt underavsnitt L2.

Motpartsrisk: risken för att motparten i en transaktion fallerar före slutavvecklingen av kassaflödena i transaktionen.

Nettningsmängd: en grupp transaktioner med en motpart som omfattas av ett bilateralt avtal om nettoberäkning som uppfyller kraven i 26 kap. eller 56 kap. För alla andra transaktioner ska varje transaktion individuellt utgöra en nettningsmängd.

Obetalt kreditriskskydd: en teknik för kreditriskskydd, där minskningen av kreditrisken för ett instituts exponering följer av att tredje part åtagit sig att betala ett belopp om en låntagare fallerar eller om andra särskilt angivna utlösande händelser inträffar.

Position i en värdepapperisering: en exponering mot en värdepapperisering.

Position i en återvärdepapperisering: en exponering mot en återvärdepapperisering.

Program för utgivning av tillgångsbaserade certifikat (ABCP-program): ett värdepapperiseringsprogram där de emitterade värdepapperen främst består av certifikat med en ursprunglig löptid på ett år eller mindre.

Reglerad marknad: detsamma som i 1 kap. 5 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Sannolikhet för fallissemang (probability of default, PD): sannolikheten för att en motpart eller exponering ska falla inom ett år. PD uttrycks i procent.

Serviceföretag: ett företag, annat än institutet, som ansvarar för att för någon annans räkning löpande förvalta en grupp av förvärvade fordringar.

Specialföretag för värdepapperisering: ett aktiebolag eller en annan juridisk person som skapats för att genomföra en eller flera värdepapperiseringar. Specialföretaget får inte vara ett institut och dess verksamhet får inte gå utöver vad som krävs för att genomföra den speciella uppgiften. Dess struktur ska vara utformad för att isolera dess förpliktelser från förpliktelser hos det institut som är originator. De personer som har vinstintressen i specialföretaget ska ha obegränsad rätt att pantsätta eller omsätta dessa.

Specifik korrelationsrisk: risken som uppstår när det finns en positiv korrelation mellan exponeringens storlek mot en viss motpart och sannolikheten att denna motpart fallerar. Ett institut är exponerat för specifik korrelationsrisk om den framtida exponeringen mot en viss motpart förväntas vara stor i sådana perioder där sannolikheten för att motparten fallerar också är hög.

Städoption: en av originatorn innehavd köpoption som ger rätt att återköpa eller upphäva kvarstående positioner i en värdepapperisering innan alla underliggande exponeringar har återbetalats om de utestående exponeringarnas eller de kvarstående positionernas belopp sjunker under en fastställd nivå.

Syntetisk värdepapperisering: en värdepapperisering som innebär att uppdelningen på trancher sker genom kreditderivat eller garantier samtidigt som de underliggande exponeringarna kvarstår i originatorns balansräkning.

Traditionell värdepapperisering: en värdepapperisering som innebär att de exponeringar som värdepapperiseras överförs ekonomiskt till ett specialföretag för värdepapperisering som utfärdar värdepapper. Det ska ske genom att ägandet av de värdepapperiserade tillgångarna överförs från originatorn eller genom sekundärt deltagande (sub-participation). De utfärdade värdepapperen ska inte medföra några betalningsförpliktelser för originatorn.

Tranch: ett genom avtal bestämt segment av den kreditrisk som är förenad med en exponering, eller en grupp av exponeringar, och där en position i segmentet medför större eller mindre risk för kreditförlust än en position på samma belopp i varje annat sådant segment, utan hänsyn till kreditriskskydd som lämnas av tredje part direkt till innehavarna av positioner i segmentet eller i andra segment.

Utspänningsrisk: risken för att beloppet av en förvärvad fordran minskas på grund av krediteringar, kontant eller i annan form, till gäldenären.

Äkta omvänd repa: ett avtal om köp av ett värdepapper där köparen samtidigt förbinder sig att sälja tillbaka papperet inom en viss tid till ett överenskommet pris.

Äkta repa: ett avtal om försäljning av ett värdepapper där säljaren samtidigt förbinder sig att återköpa papperet inom en viss tid till ett överenskommet pris (återköpsavtal).

Överskottsmarginal: räntor, kreditavgifter och övriga avgifter som härrör från de värdepapperiserade exponeringarna med avdrag för finansieringskostnader och andra omkostnader.

4 kap.

6 § En finansiell företagsgrupp som tillämpar 5 kap. 2 § ska i rapportformuläret i bilaga 2 rapportera uppgifter om kapitalkrav för de exponeringar som finns i de relevanta utländska dotterbolagen. Om uppgifterna inte kan lämnas på ett annat ställe i rapporten ska de rapporteras i del B, rad B36.

7 kap.

1 a § Ett instrument ska vid likvidation eller konkurs vara likställt med stamaktier eller motsvarande för att få räknas in i det primära kapitalet enligt 3 kap. 2 § kapitaltäckningslagen.

8 § Ett institut ska, för samtliga positioner som är bokförda till verkligt värde, tillämpa det som föreskrivs om positioner i handelslagret i 12 kap. 4–6 och 8–12 §§. Prisjusteringarna ska alltid minska det primära kapitalet.

9 kap.

10 § Ett institut får från det primära och det supplementära kapitalet räkna av värdet för positioner i en värdepapperisering i handelslagret som skulle ges riskvikten 1 250 procent, om positionerna i stället hade ingått i institutets övriga verksamhet.

10 kap.²

1 § Nettovinst som kan hänföras till ett instituts handelslager får ingå i den utvidgade delen av kapitalbasen endast under samma förutsättningar som enligt 7 kap. 6–7 §§ gäller för att räkna in vinst under löpande räkenskapsår i det primära kapitalet. Nettovinsten i handelslagret får räknas in i den utvidgade delen av kapitalbasen, under förutsättning att nettovinsten inte redan räknats in i det primära kapitalet.

Vid beräkningen av nettovinsten i handelslagret ska hänsyn även tas till kostnader som är hänförliga till handelslagret.

12 kap.

4 § Ett institut ska ha rutiner och kontrollsystem som säkerställer att värdena på positioner i handelslagret motsvarar de aktuella marknadsvärdena.

Institutet ska när det är möjligt marknadsvärdera positioner. Med marknadsvärdering avses att institutet dagligen ska värdera positionerna utifrån oberoende och lättillgängliga stängningspriser. Om en marknadsvärdering inte är möjlig får institutet använda en modellvärdering, dvs. en värdering som härleds från marknadspriser eller andra marknadsparametrar. När institutet gör en modellvärdering ska den baseras på försiktiga antaganden.

5 § Ett institut ska i ett eller flera styrdokument ange

1. vilka värderingsprinciper som institutet ska tillämpa för positioner i handelslagret,
2. varifrån marknadspriser och andra marknadsparametrar som behövs för värderingen ska hämtas, och vid vilken tidpunkt detta ska ske,
3. vilka kontroller som ska utföras för att verifiera att marknadspriser, och andra marknadsparametrar, som används i värderingen är korrekta,

---

² Tredje stycket till 10 kap. 1 § upphävs.

4. hur eventuella justeringar av marknadspriser och marknadsparametrar får utföras,
5. hur ansvaret för de olika momenten i värderingsprocessen är uppdelat inom institutet, och
6. riktlinjer för att använda icke observerbara indata som beskriver institutets antaganden om vilka faktorer marknadsaktörer skulle beakta vid prissättning av positionerna.

7 § Ett institut ska värdera positionerna i handelslagret varje dag.

9 § Ett institut som använder modellvärdering ska uppfylla följande krav:

1. Institutets ledning ska känna till vilka positioner i handelslagret som är föremål för modellvärdering och vara medveten om vilken osäkerhet detta innebär för värdet på dessa positioner och därmed verksamhetens riskrapportering och resultatrapportering.
2. I de fall det finns vedertagna värderingsmodeller på marknaden ska dessa användas.
3. Om institutet har en egen modell ska den vara utvecklad eller godkänd av någon enhet eller funktion som är oberoende från de positionstagande enheterna. De antaganden och förutsättningar som modellen baseras på ska vara utvärderade av någon som inte deltagit i utvecklingsarbetet av modellen.
4. Det ska finnas en formaliserad rutin för ändring av det datasystem som innehåller modellen. Det ska finnas en kopia av systemet.
5. Institutet ska känna till modellens svagheter och om det är nödvändigt att justera värderingen och i så fall på vilket sätt detta ska ske.
6. Modellen ska utvärderas regelbundet.

Prisjusteringar

10 § Ett institut ska ha rutiner för att utvärdera om det behöver göra prisjusteringar av positioner i handelslagret. Institutet ska dokumentera vad det har beaktat i utvärderingen.

Ett institut ska vid behov göra prisjusteringar och då åtminstone beakta följande:

1. ej intjänade räntemarginaler,
2. stängningskostnader för öppna positioner,
3. operativa risker,
4. kostnader för förtida avbrott,
5. finansieringskostnader,
6. framtida administrativa kostnader, och
7. brister i modellen i fall där modellvärdering tillämpas.

11 § Ett institut ska utöver vad som anges i 10 § fastställa och ha metoder för att göra prisjusteringar för mindre likvida positioner. Med mindre likvida positioner avses t.ex. positioner som blir mindre likvida till följd av marknadsstörningar eller till följd av vissa specifika situationer i ett institut. Prisjusteringen för en mindre likvid position ska göras utöver eventuella justeringar av positionens värde i redovisningen och åtminstone följande ska beaktas:

1. hur lång tid det skulle ta att stänga positionen,
2. marginalen mellan köp- och säljpriser och marginalens volatilitet,
3. tillgången på marknadspriser, inklusive antalet marknadsgaranter och deras identitet,

4. hur omfattande handeln är i den aktuella typen av finansiella instrument och hur handeln påverkas vid en störning på marknaden,
5. marknadskoncentrationer,
6. hur lång tid institutet innehaft positionen, och
7. i vilken utsträckning modellvärdering används och eventuella brister i modellen.

Institutet ska löpande se till att prisjusteringarna är ändamålsenliga.

12 § Ett institut ska i en modellvärdering av komplexa produkter, t.ex. positioner i värdepapperiseringar och kreditderivat som förfaller på det n :te fallissemang, bedöma om det behöver göra prisjusteringar till följd av brister i modellen. Institutet ska i sin bedömning åtminstone beakta risken

1. att värderingsmetoden är felaktig, och
2. med att icke-observerbara indata och eventuellt felaktiga indata används i modellen.

13 kap.

19 § Om inte annat anges ska beräkningen av kapitalkravet för specifik och generell risk baseras på kreditderivatets nominella belopp.

Ett institut får minska det nominella beloppet med eventuella förändringar i kreditderivatets marknadsvärde sedan det tagits upp till handel.

37 § För ett kreditderivat som refererar till mer än en tillgång (en korg), och som utfaller till betalning om det n :te fallissemanget inträffar bland de tillgångar som ingår i korgen och detta avslutar kontraktet, ska kapitalkravet för specifik risk vara det lägsta av

- summan av kapitalkravet för specifik risk för de i korgen ingående referenstillgångarna, och
- det maximala belopp som kan komma att utbetalas under kontraktet.

Ett institut som är köpare av risk ska vid beräkningen av kapitalkrav för specifik risk undanta de $n-1$ referenstillgångar som har de lägsta kapitalkraven för specifik risk. När ett institut som är säljare av risk får kreditriskskydd för en korg av tillgångar får institutet tillämpa den metod som anges i 36 § andra stycket anpassad på lämpligt sätt, förutsatt att

- kreditriskskydd även finns för fallissemang 1 till $n-1$, eller
- $n-1$ fallissemang redan har inträffat.

Om ett kreditderivat som förfaller på det n :te fallissemang har en extern kreditvärdering, ska ett institut som är köpare av risk beräkna kapitalkravet för specifik risk genom att använda derivatets kreditvärdering och tillämpa de vikter som gäller för positioner i värdepapperiseringar enligt 42 §.

41 § Kapitalkravet för den specifika risken beräknas i två steg. Först multipliceras nettopositionen, beräknad enligt 9 §, i varje finansiellt instrument, som inte är en position i en värdepapperisering, med de vikter som anges i 43–50 §§. Därefter summeras de framräknade värdena, och det totala kapitalkravet för specifik risk erhålls.

Om ett institut bedömer att ett instrument har en högre risk än vad som anges i 43–49 §§, ska institutet ge det finansiella instrumentet en vikt på 12 procent.

Kapitalkravet för den specifika risken för en position i en värdepapperisering beräknas enligt 42 §.

Vid tillämpningen av denna bestämmelse samt 41 a § och 42 § får ett institut begränsa kapitalkravet för den specifika risken i positionen till den största möjliga förlusten vid fallissemang. För en kort position kan denna begränsning beräknas som en värdeförändring till följd av att risken för fallissemang hos underliggande namn bortfaller.

41 a § Trots vad som föreskrivs i 41 § får ett institut fastställa kapitalkravet för den specifika risken, för en korrelationshandelsportfölj som uppfyller kraven i 41 b–41 d §§, till det största av följande belopp:

1. De totala kapitalkraven för specifik risk som skulle gälla enbart långa nettopositioner i korrelationshandelsportföljen.
2. De totala kapitalkraven för specifik risk som skulle gälla enbart korta nettopositioner i korrelationshandelsportföljen.

41 b § En korrelationshandelsportfölj ska bestå av värdepapperiseringspositioner samt kreditderivat som förfaller på det *n*:te fallissemang, som inte omfattas av 41 c § och som uppfyller följande kriterier:

1. positionerna är varken återvärdepapperiseringspositioner, optioner på en tranch i en värdepapperisering eller andra derivat på värdepapperiseringsexponeringar som inte ger en proportionell andel i avkastningen från en tranch i en värdepapperisering, och
2. alla referensinstrument, inklusive kreditderivat, refererar till antingen ett namn för vilka en likvid tvåvägsmarknad existerar eller ett allmänt omsatt index som baseras på dessa namn. Med en tvåvägsmarknad avses att det finns oberoende erbjudanden att köpa och sälja till ett pris som står i rimlig proportion till det senaste försäljningspriset, och att det finns aktuella konkurrerande köp- och säljerbjudanden som kan fastställas samma dag och avvecklas till det priset inom en relativt kort tid.

41 c § I korrelationshandelsportföljen enligt 41 b § får det inte ingå positioner som refererar till följande tillgångar:

1. en underliggande exponering som kan hänföras till exponeringsklasserna hushållsexponeringar eller exponeringar med säkerhet i en fastighet enligt 15 kap. 4 §, eller
2. en fordran på ett företag för särskilt ändamål (specialföretag).

41 d § Ett institut får i korrelationshandelsportföljen inkludera positioner i instrument som varken är värdepapperiseringspositioner eller kreditderivat som förfaller på det *n*:te fallissemang under förutsättning att

1. positionen säkrar andra positioner som får ingå i korrelationshandelsportföljen enligt 41 b och 41 c §§, och
2. en likvid tvåvägsmarknad enligt 41 b § 2 existerar för instrumentet eller dess underliggande namn.

42 § Kapitalkravet för den specifika risken för positioner i en värdepapperisering beräknas i två steg. Först multipliceras nettopositionen, beräknad enligt 9 §, med vikten för specifik risk. Vikten beräknas som 8 procent av

1. riskvikten beräknad enligt 21 kap. för en position i en värdepapperisering som, om den hade ingått i den övriga verksamheten, skulle omfattas av underavsnitt G2, eller
2. riskvikten beräknad enligt 49 kap. för en position i en värdepapperisering som, om den hade ingått i den övriga verksamheten, skulle omfattas av underavsnitt L2.

Därefter summeras de framräknade värdena så att det totala kapitalkravet för specifik risk erhålls.

Ett institut får använda den formelbaserade metoden enligt 49 kap. 14 § för att bestämma vikten för specifik risk som avser en position i en värdepapperisering i handelslagret. Om institutet inte är originator får den formelbaserade metoden endast användas om Finansinspektionen ger tillstånd till det. Ett tillstånd lämnas endast till institut som kan tillämpa den formelbaserade metoden för samma position i en värdepapperisering i sin övriga verksamhet.

Ett institut som tillämpar den formelbaserade metoden ska

1. uppskatta PD och LGD enligt IRK-metoden i underavsnitt L1, eller
2. om Finansinspektionen ger tillstånd till det, härleda uppskattningar av PD och LGD som indata till den formelbaserade metoden från institutets godkända IRC-modell enligt 59 kap.

Om en värdepapperiseringsposition fått en proportionerlig extra riskvikt enligt 8 a §, ska institutet tillämpa denna riskvikt för att beräkna vikten för specifik risk.

64 § Kapitalkravet för den specifika risken ska bestämmas till 8 procent av institutets bruttoposition.

Allmänna råd

Exempel:

Summa lång nettosition (+) i exempelvis Ericsson B på 100 000 kronor

Summa lång nettosition (+) i exempelvis Electrolux B på 100 000 kronor

Summa kort nettosition (-) i exempelvis Volvo B på 50 000 kronor

-----

Bruttopositionen i detta exempel blir 250 000 kronor.

79 § När ett institut beräknar en möjlig riskförändring ska kreditderivatet ges en riskfaktor på 10 procent. Om referenstillgången är en sådan tillgång som kan ges en riskvikt för specifik risk enligt 44 § eller 45 §, får riskfaktorn anges till 5 procent.

Om kreditderivatet är en creditswapp får institutet använda en riskfaktor på 0 procent om

1. institutet genom creditswappen har en lång position i den underliggande tillgången, dvs. institutet har köpt risk, och
2. avtalet för creditswappen inte innehåller någon bestämmelse som innebär att derivatet stängs i händelse av insolvens hos den som har en kort position i den underliggande tillgången.

Om institutet använder sig av en riskfaktor på 0 procent enligt andra stycket ska beloppet för institutets möjliga riskförändring uppgå till ett belopp som utgörs av de premier som ännu inte betalats till institutet.

När ett kreditderivat är utformat så att det utfaller till betalning när det *n*:te fallissemanget inträffar i en korg av tillgångar ska riskfaktorn bestämmas på följande sätt:

Institutet ska utgå från den tillgång i korgen som har den *n*:te sämsta kreditkvaliteten. Om denna tillgång kan ges en riskvikt för specifik risk enligt 44 § eller 45 §, ska riskfaktorn vara 5 procent. I annat fall ska riskfaktorn vara 10 procent.

14 kap.

2 § Ett institut ska för sina exponeringar i den övriga verksamheten tillämpa det som föreskrivs om positioner i handelslagret i 13 kap. 69–71 §§.

20 kap.

2 § Om en exponering omfattar olika trancher i en värdepapperisering ska varje tranch betraktas som en separat position i värdepapperiseringen.

Om ett institut har två eller flera överlappande värdepapperiseringspositioner ska det, i den utsträckning som dessa överlappar varandra, endast beräkna riskvägt exponeringsbelopp för den position eller del av en position som ger det högsta beloppet. Institutet får även beakta en sådan överlappning mellan kapitalkrav för specifika risker för positioner i handelslagret och kapitalkrav för positioner i den övriga verksamheten, om det kan beräkna och jämföra kapitalkraven för de relevanta positionerna.

Med överlappning avses att positionerna helt eller delvis innebär en exponering för samma risk på sådant sätt att det inom ramen för överlappningen endast är fråga om en enda exponering.

Allmänna råd

Överlappande positioner kan t.ex. uppstå när det för en viss värdepapperisering finns två olika likviditetsfaciliteter som helt eller delvis täcker samma trancher och det är oklart vilken som kan komma att bli utnyttjad i det konkreta fallet. Om de överlappande positionerna innehas av skilda institut måste båda kapitaltäcka risken. Om positionerna innehas av samma institut behöver risken dock inte kapitaltäckas dubbelt.

2 a § Finansinspektionen kan ge tillstånd till ett institut som innehar en position som omfattas av 21 kap. 1 § andra stycket, att tillämpa den riskvikt som tilldelats en likviditetsfacilitet för att beräkna det riskvägda exponeringsbeloppet för positionen om

1. positionen innehas i ett program för utgivning av tillgångsbaserade certifikat (ABCP-program),
2. samtliga av de certifikat som emitteras inom programmet till 100 procent täcks av en eller flera likviditetsfaciliteter, och
3. likviditetsfaciliteten eller likviditetsfaciliteterna rankas pari passu med de certifikat som emitterats inom programmet, så att de bildar överlappande positioner.

21 kap.

1 § När riskvikten för en position i en värdepapperisering kan bestämmas på grundval av en extern kreditvärdering får riskvikten ges med utgångspunkt i positionens kreditkvalitetssteg enligt reglerna om användning av extern kreditvärdering i avsnitt E. I annat fall ska positionen ges en riskvikt enligt 3 §.

Om kreditvärderingen baseras på obetalt kreditriskskydd från det institut som innehar positionen, får riskvikten inte ges med utgångspunkt i positionens kreditkvalitetssteg. Riskvikten ska i dessa fall bestämmas enligt 3 och 4 §§.

2 § En position med extern kreditvärdering i en värdepapperisering eller en återvärdepapperisering får ges en riskvikt enligt tabell 2, eller om det är fråga om en kortfristig kreditvärdering, enligt tabell 3.

Tabell 2 Positioner med kreditvärdering

Kreditkvalitetssteg	1	2	3	4	Övriga kvalitetssteg
Positioner i en värdepapperisering	20 %	50 %	100 %	350 %	1250 %
Positioner i en återvärdepapperisering	40 %	100 %	225 %	650 %	1250 %

Tabell 3 Positioner med kortfristig kreditvärdering

Kreditkvalitetssteg	1	2	3	Övriga kvalitetssteg
Positioner i en värdepapperisering	20 %	50 %	100 %	1250 %
Positioner i en återvärdepapperisering	40 %	100 %	225 %	1250 %

48 kap.

2 § Om exponeringen omfattar olika trancher i en värdepapperisering ska varje tranch betraktas som en separat position i värdepapperiseringen.

Om ett institut har två eller flera överlappande värdepapperiseringspositioner ska det, i den utsträckning som dessa överlappar varandra, endast beräkna riskvägt exponeringsbelopp för den position eller del av en position som ger det högsta beloppet. Institutet får även beakta en sådan överlappning mellan kapitalkraven för specifika risker för positioner i handelslagret och kapitalkraven för positioner i den övriga verksamheten, om det kan beräkna och jämföra kapitalkraven för de relevanta positionerna.

Med överlappning avses att positionerna helt eller delvis innebär en exponering för samma risk på sådant sätt att det inom ramen för överlappningen endast är fråga om en enda exponering.

Allmänna råd

Överlappande positioner kan t.ex. uppkomma när det för en viss värdepapperisering finns två olika likviditetsfaciliteter som helt eller delvis täcker samma trancher och det är oklart vilken som kan komma att bli utnyttjad i det konkreta fallet. Om de överlappande positionerna innehas av skilda institut måste båda kapitaltäcka risken, men om positionerna innehas av samma institut behöver risken inte kapitaltäckas dubbelt.

2 a § Finansinspektionen kan ge tillstånd till ett institut som innehar en position som omfattas av 49 kap. 2 § andra stycket, att tillämpa den riskvikt som tilldelats

en likviditetsfacilitet för att beräkna det riskvägda exponeringsbeloppet för positionen om

1. positionen innehas i ett program för utgivning av tillgångsbaserade certifikat (ABCP-program),
2. samtliga av de certifikat som emitteras inom programmet till 100 procent täcks av en eller flera likviditetsfaciliteter, och
3. likviditetsfaciliteten eller likviditetsfaciliteterna rankas pari passu med de certifikat som emitterats inom programmet, så att de bildar överlappande positioner.

49 kap.

2 § Positioner med kreditvärdering får ges en riskvikt enligt externratingmetoden i 9–13 §§. Samma sak gäller för positioner där en härledd kreditvärdering enligt 6 § eller en bedömd kreditvärdering enligt 7–8 §§ får utnyttjas.

Om kreditvärderingen baseras på ett obetalt kreditriskskydd från det institut som innehar positionen, får riskvikten inte ges med utgångspunkt i positionens kreditkvalitetssteg. Riskvikten ska i dessa fall bestämmas enligt 3–5 §.

10 § En position med en extern kreditvärdering i en värdepapperisering eller en återvärdepapperisering ska ges en riskvikt enligt tabell 2 eller, om det är fråga om en kortfristig kreditvärdering, enligt tabell 3. Institutet ska när det beräknar riskvägda exponeringsbelopp enligt 48 kap. 1 § multiplicera dessa riskvikter med faktorn 1,06.

Tabell 2 Positioner med kreditvärdering

Kreditkvalitetssteg	Positioner i en värdepapperisering			Positioner i en återvärdepapperisering	
	A	B	C	D	E
1	7 %	12 %	20 %	20 %	30 %
2	8 %	15 %	25 %	25 %	40 %
3	10 %	18 %	35 %	35 %	50 %
4	12 %	20 %	35 %	40 %	65 %
5	20 %	35 %	35 %	60 %	100 %
6	35 %	50 %	50 %	100 %	150 %
7	60 %	75 %	75 %	150 %	225 %
8	100 %	100 %	100 %	200 %	350 %
9	250 %	250 %	250 %	300 %	500 %
10	425 %	425 %	425 %	500 %	650 %
11	650 %	650 %	650 %	750 %	850 %
Övriga kvalitetssteg	1250 %	1250 %	1250 %	1250 %	1250 %

Tabell 3 Positioner med kortfristig kreditvärdering

Kreditkvalitetssteg	Positioner i en värdepapperisering			Positioner i en återvärdepapperisering	
	A	B	C	D	E
1	7 %	12 %	20 %	20 %	30 %
2	12 %	20 %	35 %	40 %	65 %
3	60 %	75 %	75 %	150 %	225 %
Övriga kvalitetssteg	1250 %	1250 %	1250 %	1250 %	1250 %

11 § Riskvikterna i tabell 2 och tabell 3 i 10 § ska tillämpas enligt följande:

1. Kolumn A i tabellerna för en värdepapperiseringsposition som inte är en återvärdepapperiseringsposition och där det effektiva antalet värdepapperiserade exponeringar är sex eller fler och positionen ingår i värdepapperiseringens bäst prioriterade tranch.
2. Kolumn B i tabellerna om värdepapperiseringspositionen inte är återvärdepapperiseringsposition och det effektiva antalet värdepapperiserade exponeringar är sex eller fler och positionen ingår i en annan tranch än den bäst prioriterade tranchen.
3. Kolumn C i tabellerna om värdepapperiseringspositionen inte är återvärdepapperiseringsposition och det effektiva antalet värdepapperiserade exponeringar är färre än sex.
4. Kolumn D i tabellerna för återvärdepapperiseringspositioner, som ingår i återvärdepapperiseringens bäst prioriterade tranch och där ingen av de underliggande exponeringarna ursprungligen var återvärdepapperiseringspositioner.
5. Kolumn E i tabellerna för återvärdepapperiseringspositioner som inte kvalificerar för kolumn D.

När det fastställts om en tranch är den bäst prioriterade behöver ett institut inte beakta belopp som avser räntederivat, valutaderivat, avgifter eller andra liknande betalningar.

12 § När ett institut beräknar det effektiva antalet värdepapperiserade exponeringar ska det behandla flera exponeringar mot en motpart som en exponering. Det effektiva antalet exponeringar beräknas enligt följande:

$$N = \frac{\left(\sum_i \text{Exponeringsbelopp}_i \right)^2}{\sum_i \text{Exponeringsbelopp}_i^2}$$

där exponeringsbelopp_i motsvarar summan av exponeringsbeloppen för alla exponeringar mot den *i*:te motparten. Om det är fråga om en återvärdepapperisering måste institutet beakta antalet exponeringar i den aktuella värdepapperiserade gruppen och inte antalet underliggande exponeringar i de ursprungliga grupperna från vilka dessa värdepapperiseringsexponeringar härrör. Om den andel av portföljen som är förenad med den största exponeringen C_1 är känd, får institutet beräkna N som $1/C_1$.

14 § När riskvikten för en position i en värdepapperisering eller i en återvärdepapperisering bestäms enligt den formelbaserade metoden ska riskvikten beräknas på grundval av funktionen S enligt denna bestämmelse. Riskvikten får dock inte vara lägre än 7 procent för en position i en värdepapperisering och 20 procent för en position i en återvärdepapperisering.

$$\text{Riskvikt} = 12,5 \times (S[L+T] - S[L]) / T$$

där

$$S[x] = \begin{cases} x & \text{när } x \leq Kirkr \\ Kirkr + K[x] - K[Kirkr] + (d \cdot Kirkr / \omega) \left(1 - e^{\omega(Kirkr - x)/Kirkr} \right) & \text{när } Kirkr < x \end{cases}$$

där

$$K[x] = (1 - h) \cdot ((1 - \text{Beta}[x; a, b])x + \text{Beta}[x; a + 1, b]c)$$

$$h = (1 - \text{Kirkr} / \text{ELGD})^N$$

$$c = \text{Kirkr} / (1 - h)$$

$$v = \frac{(\text{ELGD} - \text{Kirkr}) \text{Kirkr} + 0,25 (1 - \text{ELGD}) \text{Kirkr}}{N}$$

$$f = \left(\frac{v + \text{Kirkr}^2}{1 - h} - c^2 \right) + \frac{(1 - \text{Kirkr}) \text{Kirkr} - v}{(1 - h) \tau}$$

$$g = \frac{(1 - c)c}{f} - 1$$

$$a = g \cdot c$$

$$b = g \cdot (1 - c)$$

$$d = 1 - (1 - h) \cdot (1 - \text{Beta}[\text{Kirkr}; a, b]).$$

$$\tau = 1000,$$

$$\text{och } \omega = 20.$$

Beta [x; a, b] avser den kumulativa betafördelningen, med parametrarna a och b, värderad vid x.

L (kreditförstärkningsnivån) beräknas som förhållandet mellan det nominella beloppet för alla trancher som är efterställda den tranch i vilken positionen hålls och summan av exponeringsbeloppen för de exponeringar som värdepapperiserats. Kapitaliserad framtida inkomst ska inte inkluderas vid beräkning av L. Fordringar på motparter avseende derivatinstrument får, när de utgör trancher som är sämre prioriterade än den aktuella tranchen, anges till sin aktuella ersättningskostnad (utan potentiell framtida kreditexponering) vid beräkning av förstärkningsnivån.

T (tjockleken av den tranch där positionen hålls) mäts som förhållandet mellan tranchens nominella belopp och summan av exponeringsbeloppen för de exponeringar som har värdepapperiserats. I detta sammanhang ska exponeringsbeloppet för derivatinstrument, om den aktuella ersättningskostnaden inte är ett positivt värde, vara den potentiella framtida kreditexponeringen beräknat enligt 40 kap. N är det effektiva antalet exponeringar beräknat enligt 12 §.

ELGD (exponeringsvägd genomsnittlig förlust vid fallissemang) beräknas enligt följande:

$$ELGD = \frac{\sum_i LGD_i \cdot \text{Exponeringsbelopp}_i}{\sum_i \text{Exponeringsbelopp}_i}$$

LGD_i utgör här genomsnittligt LGD-värde avseende alla exponeringar mot den i:te motparten, där LGD fastställs enligt underavsnitt L1. För en återvärdepapperisering ska ett LGD-värde på 100 procent tillämpas på de värdepapperiserade positionerna. Om risk för fallissemang och utspädningsrisk för förvärvade fordringar behandlas sammantaget inom ramen för en värdepapperisering (t.ex. när det finns en enda reserv eller säkerhetsmarginal som är tillgänglig för att täcka förluster från någon av källorna), ska LGD-värdet anges som ett vägt genomsnitt av LGD för kreditrisk och LGD-värdet 75 procent för utspädningsrisk. Som vikter ska institutet använda de kapitalkrav för kreditrisk och utspädningsrisk som skulle gälla om respektive risktyp behandlades isolerat utan hänsyn till kreditriskskyddet.

Förenklade ingångsvärden

Om den största värdepapperiserade exponeringen C_1 inte motsvarar mer än 3 procent av de värdepapperiserade exponeringarnas samlade exponeringsbelopp, får institutet vid tillämpning av den formelbaserade metoden sätta LGD = 50 procent och N till antingen:

$$N = \left(C_1 C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \max\{1 - m C_1, 0\} \right)^{-1}$$

eller

$$N = 1 / C_1.$$

C_m är här förhållandet mellan summan av de m största exponeringarnas exponeringsbelopp och totalbeloppet av de värdepapperiserade exponeringarna. Nivån på m får bestämmas fritt.

Vid värdepapperiseringar som avser hushållsexponeringar får institutet tillämpa den formelbaserade metoden med förenklingarna $h = 0$ och $v = 0$.

Underavsnitt L4 Egna riskberäkningsmodeller för marknadsrisker

59 kap. Egna riskberäkningsmodeller för marknadsrisker

1 § I detta avsnitt anges de krav och villkor som ett institut ska uppfylla för att få tillstånd enligt 5 kap. 3 § kapitaltäckningslagen att beräkna kapitalkrav med egna riskberäkningsmodeller.

Ett institut kan ansöka om tillstånd att beräkna generell marknadsrisk med en Value at Risk-modell (VaR-modell) samt beräkna specifik marknadsrisk med

- en Value at Risk-modell (VaR-modell),
- en modell för tillkommande fallissemangs- och migrationsrisker (Incremental Risk Charge, IRC-modell), och
- en modell för tillkommande prisrisker (All Price Risk, APR-modell)

En ansökan om att få använda en egen modell kan avse hela eller delar av den verksamhet som är föremål för beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker.

Riskfaktorer i en VaR-modell

2 § En VaR-modell ska innehålla ett tillräckligt antal riskfaktorer som utgår från institutets verksamhet och de risker som institutet är exponerat mot på respektive marknad, för att på ett tillfredställande sätt omfatta riskerna. Om en riskfaktor ingår i institutets värderingsmodell men inte i VaR-modellen ska institutet kunna förklara detta för Finansinspektionen.

VaR-modellen ska fånga upp ickelinjära egenskaper hos optioner och andra produkter samt korrelationsrisker och basisrisker.

Ett institut som använder variabler som en uppskattning av riskfaktorer i stället för riskfaktorer i sig, ska i sin dokumentation kunna visa att variablerna tidigare fungerat väl för den position som faktiskt innehas.

3 § Ett institut ska för enskilda riskslag åtminstone beakta följande i sin VaR-modell:

– För ränterisk ska modellen innehålla riskfaktorer som motsvarar marknadsräntorna i varje valuta som institutet har en position i. För valutor där ränteriskerna är av väsentlig storlek ska avkastningskurvan delas upp i åtminstone sex segment för att ta hänsyn till variationer i volatiliteten utmed avkastningskurvan. När det gäller valutor med stora risker och där institutets positioner värderas utifrån olika avkastningskurvor, ska metoden också ta hänsyn till risken att det inte föreligger fullständig korrelation mellan dessa avkastningskurvors rörelser.

– För valutakursrisk ska modellen ta hänsyn till de individuella valutor (inklusive guld) som institutet har väsentliga positioner i. Positioner i fonder som har valutakursrisk ska behandlas enligt 13 kap. 5 § eller, om detta inte är möjligt, enligt 13 kap. 6 och 7 §§.

– För aktiekursrisk ska modellen innehålla åtminstone en separat riskfaktor för varje marknad som institutet har väsentliga positioner i.

– För råvarurisk ska modellen ta hänsyn till åtminstone en separat riskfaktor för varje råvara som institutet har väsentliga positioner i. Vid exponeringar av väsentlig storlek ska modellen även beakta dels risken att det inte föreligger perfekt korrelation mellan likartade råvaror, dels den exponering för förändring i terminspriser som uppstår vid bristande överensstämmelse av löptider.

Kvantitativa krav på en VaR-modell

4 § Ett institut ska för att få använda en VaR-modell vid beräkning av kapitalkravet uppfylla följande krav:

1. beräkna VaR-värdet dagligen och använda ett ensidigt konfidensintervall på minst 99 procent,
2. använd en innehavsperiod på tio bankdagar.
3. låt den historiska observationsperioden uppgå till minst ett år,
4. uppdatera de historiska tidsserierna åtminstone månadsvis eller varje gång marknadsförhållandena förändras väsentligt,
5. utnyttja historiska korrelationer inom och mellan de olika huvudtyperna av riskkategorier (ränte-, aktie-, råvaru- och valutakursrisk), under förutsättning att institutets system, rutiner och metoder för att mäta dem är tillfredsställande
6. se till att modellen även omfatta den icke-linjära förändringen av optionspriserna för positioner i optioner och liknande positioner. För positioner i optioner ska modellen även täcka volatiliteten i den underliggande tillgångens pris (dvs. veigarisken).

Finansinspektionen kan i ett enskilt fall ge tillstånd till att ett institut använder ett VaR-värde som beräknas utifrån en kortare innehavsperiod om värdet räknas upp så att det motsvarar en innehavsperiod på tio bankdagar. Ett institut som beräknar VaR-värdet utifrån en kortare innehavsperiod ska löpande kunna visa för Finansinspektionen att detta är rimligt.

Vid en nyligen inträffad ökning av prisvolatiliteterna kan Finansinspektionen efter ansökan ge tillstånd till att en kortare observationsperiod än ett år används.

Kvantitativa krav på ett stressjusterat VaR- värde

5 § Ett institut ska åtminstone en gång per vecka beräkna ett stressjusterat VaR-värde baserat på en innehavsperiod på tio bankdagar och ett 99-procentigt konfidensintervall för den aktuella portföljen. Historiska marknadsdata för att beräkna det stressjusterat VaR-värdet ska hämtas från en sammanhängande tolv månadersperiod då det varit en betydande oro och volatilitet på finansmarknaderna. Institutet ska ha rutiner för att säkerställa att valet av historiska marknadsdata är relevant för institutets portfölj. Institutet ska årligen se över valet av historisk marknadsdata och rapportera dessa till Finansinspektionen.

Kvalitativa krav på ett institut för att få använda en VaR-modell

6 § Ett institut ska uppfylla följande krav för att få använda en VaR-modell vid beräkning av kapitalkravet.

Riskhanteringssystem

1. Institutet ska se till att det finns ett väl utvecklat riskhanteringssystem som bl.a. innefattar dokumenterade limiter för vilka risker som får tas på olika nivåer inom institutet, tydliga risk- och resultatrapporter, ansvarsbeskrivningar för berörd personal och beredskap att möta extraordinära stressituationer på marknaderna. Institutet ska fastställa en riskpolicy eller andra motsvarande dokument där det utförligt och fullständigt redogör för rutinerna för riskhanteringen samt hur ansvaret för hanteringen ska fördelas.

Institutet ska ha betryggande datasystem och rutiner för att kunna kontrollera affärshantering, risker och limiter, samt för att kunna få nödvändig information om när utvecklingen inom ett affärsområde avviker från de riktlinjer som tidigare fastlagts.

Dessutom ska institutet ha en enhet som är åtskild från positionstagande enheter, med uppgift att verifiera affärsbekräftelser, räntor, aktie-, råvaru- och valutakurser och övriga värden som registreras i datasystemen och som kan påverka marknadsvärderingen och riskberäkningen.

Dokumentation av modellen

2. Institutet ska fastställa en skriftlig dokumentation som innehåller en fullständig beskrivning av modellen.

Modellens integrering i institutets verksamhet

3. Institutet ska ha en modell som dels är väl integrerad med institutets dagliga marknadsvärderings- och riskkontrollsystem, dels ligger till grund för rapporteringen av marknadsrisker till verkställande ledningen. Institutet ska ha använt modellen under åtminstone ett års tid för att den ska få användas som en egen riskberäkningsmodell.

Styrelse och verkställande ledning

4. Institutets styrelse och den verkställande ledningen ska delta aktivt i utformningen av institutets riskhanteringssystem och uppföljningen av marknadsrisker. De dagliga rapporterna över marknadsrisker ska analyseras av ansvariga personer som ska ha tillräckliga befogenheter för att kunna besluta om

minskningar i såväl de enskilda handlarnas positioner som institutets totala riskexponering.

Riskkontrollfunktion

5. Institutet ska ha en funktion som ansvarar för att utforma och implementera riskhanteringssystemet och som rapporterar direkt till den verkställande ledningen. Funktionen ska också ansvara för att validera VaR-modellen. Funktionen ska vara åtskild från de positionstagande enheterna.

Stresstester

6. Institutet ska regelbundet och frekvent genomföra omfattande stresstester och resultaten ska analyseras av den verkställande ledningen och beaktas vid utformningen av riskpolicyer och limiter. Stresstesterna ska vara relevanta för den typ av positioner som institutet har. Stresstesterna ska särskilt beakta risker som fångas upp på ett ofullständigt sätt, eller inte alls, i VaR-modellen. Det ska finnas stresstester som tar hänsyn till att det kan ta tid att säkra eller hantera positionerna under svåra marknadsförhållanden.

Institutet ska även genomföra omvända stresstest som innebär att institutet utgår från ett extremt oförmånligt utfall och analyserar vilka händelser som skulle kunna leda till ett sådant utfall.

Internrevision och granskning

7. Institutet ska, i sin interna revision, granska rutiner, metoder och system för att beräkna och rapportera marknadsrisk. Granskningen ska omfatta såväl de affärsdrivande enheterna, back office-enheterna som de fristående riskkontroll-enheternas verksamheter.

Minst en gång om året ska institutet se över hela sitt riskhanteringssystem.

Översynen ska åtminstone omfatta

- dokumentationen av riskhanteringssystemet,
- riskkontrollens organisation,
- integriteten i de datasystem som används,
- tillvägagångssättet för att godkänna metoder för riskberäkning samt värderingssystem som används såväl inom front office, middle office som back-office,
- vilka marknadsrisk som fångas upp av metoderna för riskberäkning,
- vilken dokumenterad utvärdering som gjorts när betydande förändringar genomförts i metoderna för riskberäkning,
- i vilken utsträckning data för positionerna är riktig och fullständig,
- antagandena om korrelationer och volatiliteter som görs i modellen,
- riktigheten i värderingarna och riskberäkningarna,
- tillförlitligheten och oberoendet i de informationskällor som används för modellen, och
- principerna för hur backtesting (utfallstest) enligt 31 § genomförs.

Institutets interna revisorer ska granska efterlevnaden av samtliga bestämmelser i detta kapitel.

Specifik risk

7 § Ett institut kan efter ansökan få Finansinspektionens tillstånd att beräkna kapitalkrav för specifik risk i räntebärande- och aktieanknutna instrument i handelslagret med egna riskberäkningsmodeller enligt följande:

- för aktieanknutna finansiella instrument enligt en VaR-modell om kraven i 4, 6, 8 och 9 §§ är uppfyllda,
- för räntebärande värdepapper med undantag för positioner i en värdepapperisering och kreditderivat på n :te förfall enligt en VaR-modell och en IRC-modell förutsatt att kraven i 4, 6, 8 och 9 §§ respektive 10–23 §§ är uppfyllda. Alternativt får specifik risk i sådana räntebärande värdepapper, i stället beräknas med enbart en IRC-modell om kraven i 8–23 §§ är uppfyllda,
- för positioner som uppfyller kraven för att ingå i en korrelationshandelsportfölj enligt 13 kap. 41 b–41 d §§ enligt en VaR-modell och en APR-modell förutsatt att kraven i 4, 6, 8 och 9 §§ respektive 24–27 §§ är uppfyllda.

Specifik risk beräknad med en VaR-modell

8 § Ett institut som använder en VaR-modell för att beräkna specifik risk ska uppfylla kraven i 4 och 6 §§ och säkerställa att modellen utöver det

- förklarar den historiska prisvariationen i portföljen,
- fångar upp koncentration i fråga om omfattning och förändring av portföljens sammansättning,
- är motståndskraftig mot ogynnsamma marknadsbetingelser,
- beaktar namn- eller företagsrelaterad basisrisk, det vill säga är känslig för väsentliga skillnader mellan liknande men inte identiska positioner,
- beaktar risken för oförutsedda händelser, och
- är validerad genom backtesting enligt 31 § för att utvärdera att den specifika risken fångas upp på ett riktigt sätt.

Om institutet riskerar att utsättas för oförutsedda händelser som inte fångas upp av VaR-modellen, till följd av att denna baseras på en innehavsperiod på tio dagar och på ett 99-procentigt konfidensintervall, ska institutet ta hänsyn till dessa händelser i sin interna kapitalutvärdering.

9 § För att ett institut i sin VaR-modell ska få inkludera mindre likvida positioner och positioner för vilka det saknas väl etablerade och tillgängliga priser krävs att risken inte underskattas. Om det saknas tillräckligt med tillförlitlig prisdata för sådana positioner får prisdata för andra finansiella instrument användas, om det inte kan antas att modellen därmed underskattar risken.

När ett institut beräknar specifik risk enligt en VaR-modell behöver det inte inkludera positioner i en värdepapperisering och kreditderivat på n :te förfall som omfattas av beräkningar av kapitalkrav för ränterisker och aktiekursrisker enligt 13 kap. Detta gäller dock inte de positioner för vilka institutet beräknar kapitalkrav med en APR-modell.

Specifik risk beräknad med en IRC-modell

10 § Ett institut som vill beräkna specifik risk för räntebärande värdepapper med undantag för positioner i en värdepapperisering och kreditderivat på n -te förfall kan efter ansökan få tillstånd att använda egna modeller enligt följande alternativ.

1. Institut, som har en godkänd VaR-modell som uppfyller kraven i 8 och 9 §§ kan ansöka om att få använda en IRC-modell för att beräkna ett tillägg för de

fallissemangs- och migrationsrisker som inte fångas upp av ett tiodagars VaR-värde inom ett 99-procentigt konfidensintervall.

2. Institut kan ansöka om att endast beräkna räntebärande värdepappers fallissemangs- och migrationsrisker i en IRC-modell om den även uppfyller kraven i 8 och 9 §§.

3. Institut vars VaR-modell inte helt uppfyller de krav som anges i 8 och 9 §§, men vars IRC-modell uppfyller dessa krav kan ansöka om att få använda sin VaR-modell och en IRC-modell.

Institutet ska kunna visa att de metoder och rutiner som det använder för att beräkna specifik risk med en IRC-modell motsvarar de kvalitetskrav som ställs på en intern riskklassifieringsmetod enligt underavsnitt L1. Modellen ska bygga på antagandet om att en konstant risknivå föreligger och vara anpassad för att återspegla inverkan av likviditet, koncentration, risksäkring och effekten av optionalitet.

IRC-modellen ska fånga upp effekter av samband mellan fallissemangs- och kreditmigrationshändelser. Den ska dock inte inkludera diversifieringseffekter mellan dessa händelser och marknadsriskfaktorer. Med marknadsriskfaktorer avses ett antal riskfaktorer som påverkar olika räntor, aktiekurser, valutor och råvarupriser.

En IRC-modells tillämpningsområde

11 § En IRC-modell får inkludera alla positioner som omfattas av kapitalkrav för specifik risk i räntebärande värdepapper med undantag av positioner i en värdepapperisering och kreditderivat på *n*:te förfall.

12 § Ett institut får inkludera börsnoterade aktier och derivatpositioner med börsnoterade aktier som underliggande instrument i sin IRC-modell. Detta ska ske konsekvent och under förutsättning att alla sådana aktier eller derivatpositioner omfattas. Institutet ska mäta risken för dem på ett sätt som motsvarar det som institutet internt använder för att mäta och hantera risk. Ett sådant förfarande innebär inte att aktierna och derivatinstrumenten undantas från beräkningen av kapitalkravet enligt vad som föreskrivs för sådana positioner.

Parametrar i en IRC-modell

13 § En IRC-modell ska mäta förluster till följd av fallissemang och ändrat internt eller externt kreditbetyg inom ett konfidensintervall på 99,9 procent och en kapitalhorisont på ett år.

14 § En IRC-modell ska vara baserad på objektiv och aktuell information.

15 § Antaganden om korrelationer ska vara adekvata och tillförlitliga. IRC-modellen ska på ett tillfredsställande sätt beakta koncentrationer mot emittenter. Även koncentrationer som i stressituationer kan uppkomma inom och mellan produktkategorier ska beaktas i modellen.

IRC-modellen ska bygga på ett antagande om en konstant risknivå med en kapitalhorisont på ett år eller ett antagande om konstanta positioner under ett år. Antagandet om konstant risknivå innebär att givna enskilda positioner eller grupper av positioner i handelslagret som har utsatts för fallissemang eller kreditmigration under sin likviditetshorisont, viktas om vid utgången av likviditetshorisonten för att

återställa den ursprungliga risknivån. Institutet ska konsekvent hålla sig till det antagande som det har valt.

16 § När likviditetshorisonten bestäms ska ett institut beakta

– den tid det tar för institutet att sälja en position eller för att säkra alla väsentliga och relevanta exponeringar mot prISRISKEr under stressade marknadsförhållanden och särskilt ta hänsyn till positionens storlek,

– aktuell praxis och erfarenheter från perioder av såväl generell som företagsspecifik marknadsoro,

– att antaganden om den tid som krävs för att likvidera eller säkra positionen ska vara försiktiga,

– att likviditetshorisonten ska vara tillräckligt lång för att en försäljning eller säkring i sig inte väsentligt skulle påverka det pris som dessa transaktioner kan genomföras till,

– interna rutiner för prisjusteringar och för hantering av positioner som inte omsätts,

– att kriterierna för en definition av grupper av positioner på ett adekvat sätt ska återge skillnader i likviditet när likviditetshorisonter för grupper av positioner med liknande egenskaper, med avseende på produktens marknadslikviditet, i stället för enskilda positioner ska fastställas,

– att likviditetshorisonten ska vara längre för koncentrerade positioner eftersom hänsyn ska tas till den tid som krävs att likvidera sådana positioner

– att likviditetshorisonten avspeglar den tid som krävs för att bygga upp, sälja och värdepapperisera tillgångarna eller för att säkra sig mot de väsentliga riskfaktorerna under stressade marknadsförhållanden, för ett lager av tillgångar avsedda för att värdepapperiseras.

Institutet får inte sätta en kortare likviditetshorisont än tre månader.

17 § Ett institut får inkludera säkringar i sin IRC-modell för att fånga upp tillkommande fallissemangs- och migrationsrisker. Institutet får nettoberäkna långa och korta positioner endast om de avser samma finansiella instrument.

Säkrings- och diversifieringseffekter mellan långa och korta positioner i olika instrument eller i olika värdepapper utgivna av samma gäldenär samt mellan långa och korta positioner mot olika emittenter får endast beaktas om explicit modellering av bruttopositionerna används för de olika instrumenten.

Institutets IRC-modell ska beakta effekterna av de väsentliga risker som kan uppkomma under den tid som löper mellan säkringens förfallotidpunkt och likviditetshorisonten. Modellen ska också fånga potentiellt väsentliga basisrisker i säkringsstrategierna när det gäller produkter, skillnader i förmånsordningen, interna eller externa kreditbetyg, löptid, emissionstidpunkt och andra skillnader i de finansiella instrumenten.

Ett institut ska endast beakta sådana säkringar som kan upprätthållas även när gäldenären närmar sig en betalningsstörning eller annan kredithändelse.

18 § För positioner som har säkrats med hjälp av dynamiska strategier får ett institut vikta om säkringen inom likviditetshorisonten för den säkrade positionen förutsatt att institutet

- väljer att vikta om konsekvent för alla relevanta positioner,
- kan visa att en bättre riskmätning uppnås,
- kan visa att marknaderna för instrumenten som fungerar som säkring är tillräckligt likvida för att en sådan omviktning kan ske även under perioder av marknadsoro, och
- beaktar alla kvarstående risker i samband med de dynamiska säkringsstrategierna vid beräkningen av kapitalkravet.

19 § Ett instituts IRC-modell ska vara anpassad till de icke-linjära effekterna, av optioner, strukturerade kreditderivat och andra positioner som har ett väsentligt icke-linjärt beteende, vid prisändringar på underliggande instrument. Institutet ska också i tillräcklig utsträckning beakta omfattningen av de modellrisker som är förenade med värdering och skattning av prISRISKER i samband med sådana produkter.

Validering vid beräkning av specifik risk med en IRC-modell

20 § Inom ramen för den oberoende översynen av egna riskmätningssystem och valideringen av egna modeller enligt 28–30 §§ ska institutet göra följande när det gäller IRC-modellen:

- säkerställa att dess metoder för att modellera korrelationer och prisändringar är lämpliga för institutets portföljer även i fråga om val och viktning av systematiska riskfaktorer,
- genomföra stresstester, däribland känslighetsanalyser och scenarioanalyser för att bedöma den egna modellens kvalitativa och kvantitativa lämplighet särskilt i fråga om behandlingen av koncentrationer. Testerna ska inte begränsas till historiska händelser, och
- genomföra adekvata kvantitativa valideringar, där även relevanta interna referensvärden för modellerna utnyttjas.

Dokumentation av IRC-modellen vid beräkning av specifik risk

21 § Ett institut ska dokumentera IRC-modellen så att antaganden om korrelation och andra antaganden i modellen är transparenta.

En IRC-modell baserad på andra parametrar

22 § Finansinspektionen kan ge tillstånd till att beräkna kapitalkrav för specifik risk i räntebärande instrument med en IRC-modell även om ett institut har en modell som inte uppfyller alla krav i 11–23 §§ om

1. institutets modell är förenlig med dess interna metoder för att identifiera, mäta och hantera risker, och
2. institutet kan visa att dess modell leder till ett kapitalkrav som minst motsvarar kapitalkravet beräknat med en IRC-modell som uppfyller alla krav i 11–23 §§.

Institutet ska ha en dokumentation som visar att kraven i första stycket är uppfyllda.

Frekvens för att beräkna kapitalkrav för specifik risk med en IRC-modell

23 § Ett institut ska minst en gång per vecka genomföra de beräkningar som krävs för att fånga upp den specifika tillkommande fallissemangs- och migrationsrisken.

Risk beräknad med en APR-modell

24 § Ett institut kan ansöka om att få använda en APR-modell för att beräkna kapitalkravet för positioner som uppfyller kraven för att ingå i en korrelationshandelsportfölj enligt 13 kap. 41 b–41 d §§ om kraven i 25–27 §§ och följande villkor är uppfyllda:

- APR-modellen ska på ett tillfredsställande sätt fånga upp alla prisrisker inom ett konfidensintervall på 99,9 procent med en kapitalhorisont på ett år. Detta ska göras under antagandet att en konstant risknivå föreligger och, om det är lämpligt, ska modellen vara anpassad för att återspegla inverkan av likviditet, koncentrationer, säkringar och optionalitet.
- Kapitalkravet för korrelationshandelsportföljen får inte understiga 8 procent av kapitalkravet för korrelationshandelsportföljen beräknat enligt 13 kap. Detta krav avser alla positioner för vilka APR-modellen används.

Institutet får i en APR-modell även inkludera alla positioner som hanteras gemensamt med positioner i korrelationshandelsportföljen och får då undanta dessa positioner från en IRC-modell som avses i 10 §.

25 § APR-modellen ska fånga följande risker på ett lämpligt sätt:

1. Den kumulativa risk som uppstår genom flera fallissemang, inkluderat inverkan av rangordningen av fallissemangen på produkter som delas upp i trancher.
2. Kreditspreadrisken, även gamma och s.k.cross-gamma-effekter.
3. Volatiliteten inom implicita korrelationer, även den korsvisa effekten mellan spreadar och korrelationer.
4. Basisrisken, som inkluderar både
  - a) inverkan av skillnaden mellan ett index och de enskilda komponenterna av indexet och
  - b) inverkan av skillnaden mellan den implicita korrelationen för ett index och för en särskilt anpassad portfölj.
5. Volatiliteten för återvinningsgraden, till den del den hänför sig till benägenheten för återvinningsgrader att påverka priset på en tranch.
6. Risk för nedsatt säkring och de potentiella kostnaderna för att vikta om sådana säkringar, till den del som den egna APR-modellen beaktar vinsterna från dynamisk säkring.

26 § Ett institut ska ha tillgång till tillräcklig marknadsinformation för att kunna säkerställa att APR-modellen beaktar de framträdande riskerna i enlighet med 24 och 25 §§.

Institutet ska genom backtesting enligt 31 § eller på andra lämpliga sätt kunna visa att dess APR-modell tillräckligt väl kan förklara den historiska prisvariationen hos de produkter i vilka institutet har positioner i korrelationshandelsportföljen. Ett institut ska också kunna skilja de positioner som får ingå i en godkänd APR-modell från dem som inte får göra det.

27 § Ett institut ska åtminstone en gång per vecka genomföra stresstester enligt i förväg fastställda scenarier på de portföljer som ingår i en APR-modell. Genom stresstesterna ska institutet undersöka effekten av stress på fallissemang,

återvinningsgrader, kreditspreadar samt korrelationens inverkan på vinster och förluster i korrelationshandeln.

Institutet ska minst en gång per kvartal rapportera resultaten av stresstesterna till Finansinspektionen. Rapporten ska inbegripa jämförelser med institutets kapitalkrav beräknat med APR-modellen. Om resultaten av stresstesterna visar att kapitalkravet understigs väsentligt, ska institutet omedelbart rapportera detta till Finansinspektionen.

Ett institut ska beräkna kapitalkravet för alla prISRISKER med en APR-modell minst en gång per vecka.

Validering av en VaR-modell

28 § Ett institut ska ha rutiner och metoder för att regelbundet validera en VaR-modell. Institutet ska validera modellen innan den börjar användas och därefter med jämna mellanrum. Modellen ska även valideras om institutet genomfört väsentliga förändringar av modellen, eller om det skett förändringar i institutets positionstagande, eller på marknaden, som kan innebära att modellen inte är ändamålsenlig längre.

29 § Institutet ska genom valideringen utvärdera om modellen fångar upp alla väsentliga risker och att de antaganden som görs i modellen inte leder till att riskerna över- eller underskattas.

Valideringen ska omfatta backtesting enligt 31 §. Institutet ska också utforma egna valideringsmetoder som är avpassade till institutets risker och typer av positioner.

Som ett led i valideringen ska institutet använda hypotetiska portföljer för att kunna utvärdera hur modellen fångar upp förhållanden som kan tänkas uppstå i positionstagandet.

30 § Ett institut som har fått tillstånd att använda en egen VaR-modell för att beräkna specifik risk och som enligt 7 § använder en IRC-modell för att beräkna tillägget för risken för fallissemang, ska ha rutiner för att validera modellen.

Backtesting (utfallstest) i en VaR-modell

31 § Ett institut ska kontrollera en VaR-modells riktighet genom att dagligen utföra utfallstest, s.k. backtesting. Detta test ska för varje bankdag ge en jämförelse mellan det värde på risk som institutets modell genererat för portföljens positioner vid dagens slut och det resultat dessa positioner gett upphov till vid slutet av påföljande bankdag.

Institutet ska kunna genomföra backtesting med avseende på både ett faktiskt och hypotetiskt resultat. Det faktiska resultatet får inte innehålla provisioner, avgifter och nettoränteintäkter. Backtesting med avseende på hypotetiskt resultat är baserat på en jämförelse mellan portföljens värde vid dagens slut och, under antagande om oförändrade positioner, dess värde vid slutet av påföljande dag.

Finansinspektionen avgör vilken av de två typerna av backtesting som institutet ska använda vid fastställande av multiplikatorn enligt 33 §.

Beräkning av kapitalkrav med egna riskberäkningsmodeller

32 § Ett institut som beräknar kapitalkravet med egna modeller ska varje dag uppfylla ett kapitalkrav som uppgår till summan av 1 och 2 nedan.

1. Det högsta av

- a) föregående dags VaR-värde som beräknats enligt 3 och 4 §§, och
- b) medelvärdet av de dagliga VaR-värden som enligt bestämmelserna i 3 och 4 §§ beräknats utifrån de närmast föregående 60 bankdagarna, multiplicerat med en för institutet individuellt fastställd multiplikator.

2. Det högsta av

- a) det senaste stressjusterade VaR-värdet som beräknats enligt 5 §, och
- b) medelvärdet av de stressjusterade VaR-värden som enligt 5 § beräknas utifrån de närmast föregående 60 bankdagarna, multiplicerat med en för institutet individuellt fastställd multiplikator.

Principerna för hur multiplikatorn bestäms anges i 33 §.

Om institutet har fått tillstånd att inkludera specifik risk i sin VaR-modell för att beräkna kapitalkravet för den specifika positionsrisken ska ett tillägg för risken för fallissemang, som beräknats enligt 7–27 §§, adderas till värdena enligt 1a eller 1b och 2a eller 2b.

Om ett institut har tillstånd att beräkna kapitalkrav för specifik risk med egna modeller, ska det dessutom beräkna ett kapitalkrav för specifik risk i räntebärande instrument enligt sista stycket. Kapitalkravet ska adderas till det krav som beräknats enligt vad som tidigare sagts i denna paragraf.

Det högsta av det senaste måttet och det genomsnittliga måttet under 12 veckor för tillkommande fallissemangs- och migrationsrisker beräknat med en IRC-modell samt i förekommande fall det högsta av det senaste måttet och det genomsnittliga måttet under 12 veckor för alla prisrisker beräknat med en APR-modell.

Multiplikatorn

33 § Beräkningen utgår från multiplikatorn 3. Multiplikatorn ökar med en plusfaktor som är beroende av resultaten som erhålls vid den backtesting som institutet dagligen ska genomföra. Plusfaktorn kan variera från 0 till 1 och bestäms enligt nedanstående tabell utifrån det antal överskridanden som konstaterats genom institutets backtesting under de närmast föregående 250 bankdagarna. Ett överskridande är den förändring av portföljens värde för en dag som överskrider VaR-värdet enligt modellen för denna dag. Institutet ska på ett konsekvent sätt beräkna överskridandena baserade på antingen faktiska eller hypotetiska förändringar av portföljens värde. För att bestämma plusfaktorn ska antalet överskridanden bedömas åtminstone kvartalsvis.

Antal Överskridanden	Plusfaktor
Färre än 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85

10 eller fler

1,00

Om antalet överskridanden indikerar att modellen inte är tillräckligt korrekt, kan Finansinspektionen ställa krav på institutet att vidta åtgärder för att förbättra modellen eller återkalla tillståndet att använda modellen.

För att Finansinspektionen ska kunna övervaka att ett instituts plusfaktor är lämplig ska institutet snarast och senast inom fem arbetsdagar underrätta Finansinspektionen om de överskridanden som konstaterats vid institutets backtesting.

Utveckling

34 § Ett institut ska bevaka och använda sig av ny teknik avseende egna riskberäkningsmodeller för marknadsrisk och följa praxis inom området.

60 kap.

Generella villkor för riskreducerande åtgärder

30 § Ett institut får genom olika former av risköverföring föra över risk till tredje part och därigenom minska kapitalkravet för operativ risk.

Minskningen av kapitalkravet får dock inte överstiga 20 procent av kapitalkravet för operativ risk beräknade utan de riskreducerande åtgärderna.

31 § Ett institut ska utvärdera hur det använder försäkringar och andra former av risköverföringar och räkna om kapitalkravet för operativ risk

- om karaktären av en försäkring eller det skydd som ges genom en annan form av risköverföring ändras betydligt eller
- om det sker en större förändring i institutets operativa riskprofil.

Om det uppstår en materiell förlust som påverkar försäkringsskyddets omfattning eller om det sker en förändring i en försäkring eller i någon annan form av risköverföringsavtal som skapar stor osäkerhet vad gäller skyddets omfattning, ska institutet räkna om sitt kapitalkrav för operativ risk med ytterligare säkerhetsmarginal genom att t.ex. använda avdrag i modelleringen.

32 § Ett institut ska till Finansinspektionen anmäla alla viktiga förändringar i omfattningen av det skydd som en försäkring eller en annan form av risköverföring ger.

Villkor för användning av försäkring

33 § Ett institut får tillgodoräkna sig en försäkring som risköverföring om villkoren i 34–40 §§ uppfylls.

34 § Försäkringsgivaren ska dels ha en behörig myndighets tillstånd att tillhandahålla försäkringar eller återförsäkringar, dels ha en skaderegleringsförmåga som värderas enligt kreditkvalitetssteg tre eller bättre.

35 § Försäkringen ska ha en ursprunglig löptid på minst ett år och en uppsägningstid på minst 90 dagar.

36 § Försäkringen får inte innehålla några undantag eller begränsningar som utlöses av en behörig myndighets åtgärder. Försäkringen får inte heller innehålla några undantag eller begränsningar till följd av att institutet försätts i konkurs eller likvidation. Detta gäller dock inte i fråga om händelser som inträffar efter det att ett konkursförfarande eller ett likvidationsförfarande inletts. Försäkringen får däremot undanta böter, viten och skadestånd som en behörig myndighet tilldömt institutet.

37 § När ett institut beräknar vilken effekt risköverföringen har ska det, på ett transparent sätt, beakta försäkringsskyddets omfattning mot bakgrund av den faktiska sannolikheten för och potentiella omfattningen av förluster som institutet har använt när det har beräknat kapitalkravet för operativ risk.

Institutet ska kartlägga de försäkringsavtal det har avseende förluster för operativ risk eller underkategorier av operativ risk. Kartläggningen ska genomföras på en tillräckligt detaljerad nivå för att visa relationen mellan omfattningen av försäkringsskyddet och den faktiska och potentiella sannolikheten och omfattningen av förluster. Institutet ska använda all tillgänglig information, inklusive intern och extern förlustdata och framåtblickande uppskattningar som baseras på scenarioanalyser för detta ändamål.

38 § Försäkringen ska tillhandahållas av tredje part, dvs. en oberoende enhet utanför den finansiella företagsgruppen vari det institut som söker försäkringsskydd ingår. När det gäller försäkringar genom captivebolag och närstående företag ska exponeringen överföras på en oberoende tredje part, t.ex. genom återförsäkring, som uppfyller de krav som ställs på en försäkringsgivare

Ett institut ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att varken det självt eller något av dess dotterbolag medvetet återförsäkrar avtal avseende operativa risker, där institutet är part i det underliggande försäkringsavtalet.

39 § Institutet ska i ett eller flera styrdokument ange vad som krävs för att det ska godta risköverföring genom försäkring.

40 § Ett institut som använder försäkringar för att föra över operativ risk ska analysera de osäkerhetsfaktorer som påverkar risköverföringens effektivitet. Institutet ska beakta dessa faktorer när det beräknar kapitalkrav för operativa risker genom att göra lämpliga avdrag från försäkringsskyddet med hänsyn till försäkringens omfattning.

Ett institut ska beräkna avdrag konservativt och vid beräkningen beakta följande:

1. Institutet ska göra avdrag som återspeglar den återstående löptiden om ett försäkringsavtal är kortare än ett år. Om den återstående löptiden är högst 90 dagar ska institutet göra ett fullständigt avdrag. Ett institut som har fått Finansinspektionens tillstånd behöver inte göra avdrag om det har ett avtal som ersätter försäkringen med en annan försäkring med samma villkor, eller om det aktuella försäkringsavtalet automatiskt förnyas och ingen uppsägning har skett.
2. Institutet ska göra avdrag för en försäkring om uppsägningsvillkoren kan utnyttjas inom mindre än ett år. Om en försäkring kan förnyas ska institutet i sina antaganden ta hänsyn till försäkringsgivarens rätt att säga upp försäkringen under löptiden eller när avtalet förnyas.
3. Institutet ska göra avdrag om det finns en osäkerhet i fråga om utbetalningen eller om det finns risk för obalanser i försäkringsskyddet när det gäller försäkringsskyddets omfattning.

Med obalanser i försäkringsskyddet när det gäller försäkringsskyddets omfattning menas den obalans som uppstår när omfattningen av försäkringsskyddet inte motsvarar institutets operativa riskprofil, genom att skyddet inte ger de önskade riskreduceringseffekterna eller att vissa händelser inte omfattas.

Ett institut ska i sin modell ta hänsyn till obalanser som avser medelstora eller stora förluster som uppstår till följd av t.ex. självrisker och beloppsbegränsningar eller överskridande av försäkringslimiter (exhaustion of policy limits). Institutet ska utnyttja dels tillgängliga källor som t.ex. förlustdata och framåtblickande uppskattningar som baseras på scenarioanalyser, dels specifika dataanalyser och simuleringsövningar.

Ett institut ska, beakta och dokumentera information om försäkringsutbetalningar per förlusttyp och göra avdrag i enlighet med den dokumenterade informationen om det behövs.

Avdrag för en försäkringsgivares betalningsinställelse ska utvärderas på basis av kreditkvaliteten på det försäkringsföretag som är ansvarigt under det gällande avtalet, även om dess moderföretag har högre kreditbetyg eller risken är överförd till tredje part. För försäkringsgivare med lägre skaderegleringsförmåga ska ett högre avdrag tillämpas än för försäkringsgivare med högre kreditkvalitet.

Villkor för användning av andra former av risköverföring

41 § Ett institut får använda andra former av risköverföring till tredje part om det kan visa att en märkbar riskreducerande effekt uppnås och om institutet har erfarenhet av att använda en sådan annan form av risköverföring. Som annan form av risköverföring avses inte att institutet uppdrar åt någon annan att utföra någon del av verksamheten.

Ansökan om att använda en internmättningsmetod på koncernnivå

42 § Om ett moderinstitut eller ett finansiellt holdingföretag inom EES avser att tillämpa en internmättningsmetod tillsammans med dotterföretagen, ska ansökan innehålla en beskrivning av den metod som används för att fördela kapitalkrav för operativ risk på de olika koncernenheterna.

Institutet ska i sin ansökan ange om diversifieringseffekter är avsedda att beaktas i riskmätningssystemet och hur det i så fall sker.

Kombination av metoder

43 § Ett institut får tillämpa en internmättningsmetod tillsammans med antingen bas- eller med schablonmetoden, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

1. Alla institutets operativa risker ska täckas. Finansinspektionen ska ha godkänt den metod som ska tillämpas för att täcka olika verksamheter, geografiska områden, juridiska enheter eller andra relevanta indelningar som fastställts internt.
2. Kvalifikationskriterierna ska vara uppfyllda för de delar av verksamheten som omfattas av en schablon- respektive internmättningsmetod.
3. En internmättningsmetod ska redan från början täcka en betydande del av institutets operativa risker.
4. Institutet ska successivt införa internmättningsmetoden för en väsentlig del av verksamheten enligt en tidsplan som godkänts av Finansinspektionen.

44 § I undantagsfall kan Finansinspektionen ge ett institut tillstånd att tillämpa en internmätningssmetod tillsammans med antingen bas- eller schablonmetoden, trots att 43 § 3 eller 4 inte är uppfyllda.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 31 december 2011. 13 kap. 42 § tredje stycket ska dock tillämpas först från den 1 januari 2014.

2. Ett institut ska från den 31 december 2011 till och med den 31 december 2013 istället för att tillämpa 13 kap. 42 § andra stycket fastställa kapitalkravet för den specifika risken för positioner i en värdepapperisering i handelslagret till det största av följande belopp:

- a) Det totala kapitalkravet för specifik risk som skulle gälla enbart långa nettopositioner i värdepapperiseringen.
- b) Det totala kapitalkravet för specifik risk som skulle gälla enbart korta nettopositioner i värdepapperiseringen..

3. Eget kapital enligt 3 kap. 2 § kapitaltäckningslagen som inte uppfyller kraven i 7 kap. 1 a §, får tillsammans med tillskott enligt 7 kap. 16 §, fram till den 31 december 2012 räknas in med sammanlagt högst 50 procent i det primära kapitalet efter reduceringar som ska göras enligt lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om kapitaltäckning och stora exponeringar (2007:1).

MARTIN ANDERSSON

Andreas Borneus